

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моделі глобальної економіки

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Моделі глобальної економіки
Викладач (-і)	д.е.н., проф. Благун І.С.
Контактний телефон викладача	+38(050)5262131
Е-mail викладача	ivan.blahun@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Глобалізація як економічне явище та феномен, як об'єктивна закономірність розвитку людства, постійно привертає увагу вчених та економістів. Причиною є те, що глобалізація, яка поглибилася у останній третині минулого століття, стала домінантою світового розвитку, адже вона є проявом сучасної постіндустріальної стадії розвитку світової економіки і суспільства у відносинах між країнами світу. Глобалізація набуває власної логіки й інерції, має все більший вплив і на розвиток національних економік різних країн і України в тому числі.</p> <p>Результатом розвитку процесу глобалізації є формування глобальної економіки. Тому навчальна дисципліна «Моделі глобальної економіки» є важливою складовою економічної науки, а також передумовою успішної діяльності будь-якої галузі, кожного господарюючого суб'єкта, важливою функцією ефективного управління й знаряддям контролю за раціональним і економічним використанням ресурсів, розвитком господарських процесів та їх результатами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета полягає у формуванні розуміння умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки, засвоєнні знань щодо теоретичних положень та практичних засад розвитку глобальної економічної системи.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вивчення системної сутності економічної глобалізації; – визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; – ідентифікація принципових параметрів глобального розвитку; – визначення сучасних ринкових та інституційних методик глобального менеджменту; – аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку економіки в умовах глобалізаційних процесів. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зміст процесу глобалізації, його економічний вимір; – концепції дослідження глобалізації; – форми та механізми інституціонального устрою глобальної економіки; – систему основних суб'єктів глобалізації; – сутність глобальних проблем людства; – основи формування глобальних ринків (товарів, послуг, технологій тощо); – моделі економічної інтеграції у різних регіонах світу; – загальні принципи співробітництва в умовах глобалізації <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати форми та етапи глобалізації та економічної інтеграції; 	

- обґрунтовувати критерії ефективності функціонування інтеграційних угруповань;
- досліджувати прояви впливу глобалізації на розвиток різних країн світу;
- проводити аналіз ефективності та виявляти закономірності розвитку й економічні чинники глобалізації та глобальних проблем людства;
- визначати пріоритетні напрями та форми регіональної інтеграції України в глобальному середовищі.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання:

4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності

19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

Компетентності:

ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Практичні	10
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
3	051 Економіка	II	Вибіркові дисципліни

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 Часові межі феномену глобалізації Глобалізація та її суть. Базові концепції і підходи до визначення часових меж глобалізації. Глобалізація як мета історичного прогресу. Тенденції інтеграції та дезінтеграції. Інтернаціоналізація як сучасний етап глобалізації.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 2 Сучасна методологія глобалістики	Лекція, практичне	Основна: [1; 2].	Опрацювати	0,1	До наступного

Глобалістика як наука, етапи її розвитку. Сучасна методологія глобалістики. Трагування категорії «глобалізація» сучасними вченими. Глобалістика, її еволюція. Особливості сучасної методології глобалістики.	заняття	Додатков а: [6]	лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі		заняття за розкладом
Тема 3 Школи і міждисциплінарний статус глобалістики Основні школи сучасної глобалістики: еколого-економічна, глобальної екології, економічної соціології тощо. Еволюція створення теоретичної бази глобалістики. Дихотомічна типологія соціальної організації як основа всіх теорій глобалізації. Дискурс глобалізації, представлений теоріями І. Уоллерстайна, Е. Гідденса, Л. Склера, Р. Робертсона, У. Бека інш.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1 – 3]. Додатков а: [11]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 4 Становлення глобальної економіки Картографія світу у новітньому геоекономічному просторі. Геоекономічний атлас та карти, що його складають. Закономірності функціонування глобальної економіки. Економічні параметри прогностичних сценаріїв глобального розвитку. Цивілізаційний аспект глобального економічного розвитку.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 4; 5]. Додатков а: [8; 9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 5 Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів Цивілізаційні аспекти економічного розвитку. Головні цінності провідної цивілізації сучасності. Становлення постіндустріального	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 4; 5]. Додатков а: [8; 9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом

суспільства та місце в ньому України. Економічні проблеми взаємодії цивілізацій.					
Тема 6 Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації Підгрунття й об'єктивні передумови критики економічної глобалізації. Основні напрями критики глобалізації. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальної трансформації. Сутність базових критичних зауважень процесу глобалізації.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 2]. Додатков а: [7; 8]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготуват ися до практично го заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 7 Парадоксальна природа глобальних трансформацій Сутність глобальних економічних парадоксів. Базові глобальні парадокси, їх характеристика. Парадокс глобальної стратифікації. Феномен домашнього заміщення.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 5,6]. Додатков а: [10]	Опрацюва ти лекційний матеріал, пройти тестування до попередніх тем	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Глобальна економіка як прогностична реальність. Особливості сучасного етапу світового розвитку. Сценарії глобального розвитку. Неоліберальна глобалізація. Апокаліпсис: глобальна цивілізаційна катастрофа. Приборкана глобалізація. Неокolonіалізм. Моральна глобалізація. Анархія. Глобалізація свідомості	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 2; 5]. Додатков а: [7,12]	Опрацюва ти лекційний матеріал, пройти тестування до попередніх тем	0,2	До наступного заняття за розкладом
Підсумкове практичне заняття	Практичне заняття		Підготуват ись до контрольн ої роботи	0,1	Згідно розкладу
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	100 бальна– 100 балів протягом семестру; “ відмінно ” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний				

	<p>обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна її мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (20 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (30 балів); – оцінка за контрольну роботу (30 балів); – оцінка за самостійну роботу (20 балів).
7. Політика курсу	
<p>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p>	
8. Рекомендована література	
Базова	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: навч. посіб. / Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2009. – 364 с. 2. Мазурок П.П. Глобальна економіка: навч. посіб. / П.П. Мазурок, Б.М. Одягайло, В.В. Кулішов, О.М. Сазонец. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 208 с. 3. Світова економіка: підручник / За ред. С.В. Головка. – К.: Либідь, 2007. – 638 с. 	

4. Дахно І.І. Світова економіка: навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2006. – 264 с.

Додаткова література

1. Бабій Л. Роль наднаціональних і міжнародних організацій у формуванні глобального економічного правопорядку / Л. Бабій // Право України. – 2010. – № 1. – С. 155 – 162.

2. Білорус О.Г. Глобальна інтеграція і тенденції кризової еволюції світу / О.Г. Білорус // Економічний часопис – XXI. – 2010. – № № 7/8. – С. 3 – 9.

3. Богомолов О. Мировая экономика в эпоху глобализации/ О. Богомолов // Международная экономика. – 2008. – № 4. – С. 8 – 12.

4. Боднар І.Р. Наслідки фінансової глобалізації для України/ І.Р. Боднар // Фінанси України. – 2009. – № 8. – С. 68 – 75.

5. Вітер Д.В. Свобода уявна і свобода реальна: неолібералізм та економічна реальність глобалізму / Д.В. Вітер // Вісник Академії митної служби України. – 2010. – № 2. – С. 109 – 114.

6. Гайдуцький І. Характеристика глобальної діяльності ТНК / І. Гайдуцький // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 9. – С. 29 – 32.

7. Гайдуцький І.П. Привабливість України для транснаціональних корпорацій/ І.П. Гайдуцький // Економіка АПК. – 2008. – № 4. – С. 152 – 157.

8. Головня О.М. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічне зростання України: оцінка загроз і можливостей/ О.М. Головня // Економіка і держава. – 2010. – № 6. – С. 6 – 9.

9. Касабова І.А. Еволюція наукових поглядів на глобалізацію / І.А. Касабова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 1. – С. 121 – 128.

10. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: Монографія / Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2006. – 248 с.

Викладач

Благун І.С.